

Ragbag: trendy voddentas

door Rosanne de Boer

„Mensen die voor ecologisch en eerlijke handel gaan, willen niet met een juten zak over straat.” Siem Haffmans, oud-docent Industrial Design aan de Gerrit Rietveld Academie, biedt een alternatief: trendy tassen, gemaakt in India van vodden ('rags') en ander afval. Deze 'ragbags' verschaffen tientallen Indiërs werk.

India, een land met steden als mierenhopen, waarin miljoenen hun weg zoeken. Waar veel mensen zijn, hoopt ook het afval zich op. Plastic en vodden zorgen voor verstopte riolen in steden als New Delhi. Maar problemen stimuleren ook de creativiteit. Dat zag Haffmans toen hij in 2002 India bezocht voor een presentatie over *ecodesign*. „Ik ontmoette mensen van de Indiase organisatie *Conserve*. Zij maken producten van afvalplastic, wat ik interessant vond”, vertelt hij in het *Ideal&Co*-kantoor, waarvan Ragbag deel uitmaakt. Het ligt bij de Amsterdamse havens. „Zij stuurden mij enkele geperste platen. Daarmee zette ik ontwerper Ellen Sillekens (Rietveld Academie) aan het werk. Zo ontstond de eerste ragbag van gerecyclede plastic.” Hij legt een ietwat versleten, veelkleurige tas op tafel. „Dit is de mijne. Je ziet dat ik hem vaak gebruik.”

Het nieuwe model, gemaakt van sari's, komt uit een andere Indiase stad, Calcutta. „De eerste reacties zijn goed. Ik heb al een vervolgorde geplaatst. Vera Winthagen heeft deze tas ontworpen. De Indiase makers veranderen het ontwerp naar eigen inzicht enigszins. Hun kleurencombinaties verbazen ons soms. Zo krijg je er een stukje Indiaas gevoel bij. Daarvoor wil ik ruimte laten.”

'Allemaal handwerk'

Ragbag ligt in Nederland in dertig winkels in de schappen, maar is ook verkrijgbaar in landen als Amerika, Duitsland en Japan, en wereldwijd via www.ragbag.eu. Ragbag kiest niet

voor bodemprijzen: de plastic tas kost € 46, de stoffen € 59. „Het is allemaal handwerk en ik wil het product een zekere exclusiviteit geven”, verklaart Haffmans. Hij won met Ragbag diverse prijzen, zoals de European Business Award 2006. „De kracht van het product ligt in de combinatie van gerecyclede materiaal en maatschappelijk verantwoorde productie.”

Verkocht Haffmans vorig jaar 5000 tassen, in 2008 wil hij de 10.000 halen. Profiteert de Indiase werknemer ook direct van deze toename? „Twintig procent van de verkoopprijs gaat naar de Indiase makers. Bij veel *made in China*-producten is dat slechts tien procent. Toch hoor ik vaak dat men twintig procent weinig vindt. Dan vertel ik dat van de overige tachtig procent een groot deel gaat naar transport, opslag en winkels die de tassen verkopen. Tot nu toe leverde het mij slechts een bescheiden winst op.”

Plasticprikkers

Familiebedrijven in kleine dorpen maken de sarischoudertas. „Voor het andere model koop ik in Delhi het materiaal van vijftig tot honderd plasticprikkers, die extra geld krijgen als ze bepaalde kleuren zoeken.” De door Ragbag toegenomen vraag naar plastic heeft een positieve bijwerking: „Het vermindert het rondslingerende afval en het aantal putten en riolen dat daarvoor verstopt. Het plastic wordt gewassen, gesorteerd op kleur en geperst tot stevige, veelkleurige platen. De Indiase bedrijven

Groene consument hoeft niet met juten zak over straat

gebruiken daarbij geen inkt of kleurstoffen. Familiebedrijven maken van de platen naast tassen agenda's en portemonnees.”

Ambacht

Haffmans laat een filmpje op *YouTube* zien van het productieproces, geschoten tijdens zijn laatste reis. „Ik herinner me de eerste keer dat ik India bezocht. Met veertig studenten maakte ik producten op het Indiase platteland. Dan zie je hoe rijk India is als het gaat om ambacht en cultuur. Een groot verschil met de massaproductie die je aantreft in China. In India zie ik meer gevoel bij de producent.” Hij strijkt over de stoffen tas.

„De consument associeert sari's meteen met India. Dat maakt dit nieuwe model aantrekkelijk. De tas van plastic heeft als voordeel dat die waterdicht is. Het materiaal is stugger. Ik hoor vaak dat men hem als laptoptas gebruikt, omdat hij goed beschermt. Praktisch vind ik belangrijk, maar bij Ragbag hoort ook het woord 'design'. Ragbag richt zich op milieubewuste mensen die *fair trade*-producten zoeken, maar niet met een juten zak over straat willen. Het mag er stoer en trendy uitzien.”

Zeecontainers

lets maken dat 100 procent milieuvriendelijk en *fair trade* is,

is bijna onmogelijk. „Of ik dat frustrerend vind? Transport is vervuilend. Maar dat gebeurt efficiënt met zeecontainers. Dat belast het milieu minder dan luchttransport. Een alternatief is alles in Nederland maken, maar dan worden de tassen peperduur. Kijk naar de uurloos hier!” Daarvan ziet hij af, maar hij laat niet na kopers van de eerste lichting saritassen praktische tips te geven: „Was de tas voor gebruik in water met azijn. Ik heb ontdekt dat de kleuren nog afgeven bij een regenbui. Zo voorkom je vervelende ervaringen met een witte broek.”

BIJ DE FOTO'S

Ragbags worden gemaakt van afvalmateriaal uit India. De kracht van het product ligt volgens Siem Haffmans in de combinatie van gerecyclede materiaal en maatschappelijk verantwoorde productie.

FOTO'S RUFUS

'Groene Tas'

Groen is hip. Daarom toont het Amsterdamse Tassenmuseum Hendrikje tot 17 augustus de wisselpositie *Groene Tas*. Ragbag staat er tot verbazing van Haffmans niet bij, ondanks het feit dat hij het museum diverse malen heeft benaderd. Aan de Herengracht 573 zijn tassen te zien van de meest uiteenlopende recyclematerialen: stropdassen, fietsbanden, petten, filmblik, brandweerslangen etc. Samensteller Jannie Polak noemt de gebroeders Freitag pioniers van groene tassen. „In 1993 zetten deze Zwitsers de trend met een tas van kleurrijk, afgedankt vrachtwagenzeil met een hengsel van autogordel.” De expositie wil de trend rond groene tassen in historisch perspectief zetten en blikt terug naar de opkomst van de consumptiemaatschappij. Het is Polak opgevallen dat „tassenontwerpers steeds vaker de zorg voor het milieu als uitgangspunt voor ontwerp, materiaalkeuze en productie nemen.” De meeste tentoongestelde tassen zijn gemaakt in 2008.

Meer info:
www.tassenmuseum.nl
www.ragbag.eu